

Melek Kavramı ve Meleklerle İman

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

Değerli Müminler!

İman esaslarımızın en başta gelen unsurlarından bir tanesi de meleklerle iman hususudur. Her ne kadar bizim için duyu organlarımızla algılanabilir olmasalar da Allah Teâlâ yüce Kur'an'ında melekler hakkında bize bilgiler vermektedir. Hutbemizin başında okuduğumuz âyet-i kerîmede yüce Mevlamız şöyle buyurmaktadır: **“Peygamber ve inananlar, ona Rabbinden indirilene inandı. Hepsini Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandı. ‘Peygamberleri arasından hiçbirini ayırt etmeyiz, işittik, itaat ettik, Rabbimiz! Affını dileriz, dönüş Sana’dır.’ dediler.”**¹

Aziz Müslümanlar!

Rabbimiz meleklerle özel görevler vermiş ve Allah'ın insanlar âlemi ile irtibata geçmesinde âdeta aracı olmuşlardır. Allah'ın izniyle yeryüzünde nizam, düzen ve ahengi sağlamak için görevli meleklerin kendi aralarında da bir görev dağılımı mevcuttur. Yüce Mevlamız hiçbir şeye muhtaç değildir. Varlığı kendinden olan, kendine yeten ve her şeye kadir olan yegâne yaratıcı O'dur. Buna rağmen O, sebep-sonuç ilişkisi bağlamında yeryüzüne kusursuz işleyen bir nizam, yani Sünnetullah yerleştirmiştir. Bu nizamın yapı taşları ise farklı vazifelerle görevli meleklerdir. En başta Allah'ın emriyle peygamberlere vahiy getiren ve “Seyyidü'l Melâike” yani meleklerin efendisi olarak adlandırılan Cebrâil (a.s.) bu meleklerden bir tanesidir. Ölümünden sorumlu Azrâil (a.s.), önce kıyametin kopması, sonra da yeniden diriliş için sûra üfürmekle görevli İsrâfil (a.s.) ve tabiattaki kar, yağmur ve rüzgâr gibi fizikî olayların cereyan etmesinden sorumlu Mikâil (a.s.) dört büyük melek arasında sayılmaktadır. Bunların haricinde bizim amellerimizi yazmakla ve bizi gözetmekle görevli olan melekler vardır.² Ayrıca bizleri muhafaza etmek, koruyup gözetmek,³ dua etmek, bizimle dost olmak, yaptığımız iyi ve kötü her türlü iş ve davranışları kaydetmek üzere Rabbimizin görevlendirdiği melekler de bulunmaktadır. Emanet olan ruhumuzu Allah'a teslim ettikten sonra, yine karşımıza çıkacak ve bize soru soracak olan varlık

aynı şekilde meleklerdendir. “Münker ve Nekir” olarak bilinen kabir melekleri, ölen ve kabre konan her birimize Rabbimiz, Peygamberimiz ve Kitabımız hakkında soru sormakla görevlidirler. Dolayısıyla melekler ne kadar nurani ve bizim için müşahede edilemez varlıklar olsalar dahi her zaman bizimle beraberdirler.

Kıymetli Kardeşlerim!

Meleklerin yegâne görevi Allah'ın emirlerini uygulamak ve O'na sürekli olarak ibadet etmektir. Nitekim melekler Allah'ın kararlarını yerine getirmemek ya da kendi heva ve heveslerine göre hareket etmek gibi bir imtihana konu olacak davranışlarda bulunamazlar. Zira melekler bizlerden farklı olarak özgür iradeye sahip değildirler. Onların amelleri süreklilik arz ederken bizim amellerimiz sorumluluk duygusuyla, azimle, karar vermekle, niyetle ve bir karşılık ile doğrudan bağlantılıdır. Cenâb-ı Hak bu manada Kur'an'da insanların cehennem azabına çarptırılacaklarını ifade ederken meleklerin ise günah işlemeye meyyal olmadıklarını vurgulamaktadır: **“Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır.”**⁴

Muhterem Cemaat!

Bu saydığımız şeylere şüphesiz çok daha fazlalarını ilave edebiliriz. Ancak özetle denilebilir ki, hutbemizin başında da belirttiğimiz gibi, Cenâb-ı Hak nizam-ı âlemin ihyası ve bekâsı için Sünnetullahını belirlemiş ve bu Sünnetullah içerisinde melekleri görevlendirmiştir. Bu manada şeytan nasıl ki Allah'a karşı takınmamamız gereken tavırları bizlere gösteren bir örnek ise, meleklerin kayıtsız şartsız itaat hâli ve görevlerini kusursuz ifa etmeleri de bizim için birer kulluk örneğidir. Bu konuda iradeli varlıklar olarak bizler günah işleme, pişman olma ve günahattan dönme kabiliyetiyle yaratıldığımız için, düşünce ve fiillerimizi Allah'ın rızasına uygun yapmakla meleklerin dahi üstünde bir konuma sahip olabiliriz. O hâlde bizler, müminler olarak Allah'ın ayetlerini, bu âlemdeki kevnî işaretlerini tam ve doğru olarak okumalı ve anlamalıyız. Rabbimizin yeryüzüne yerleştirmiş olduğu bu düzende kendi payımıza düşeni hakkıyla yerine getirmeli ve böylece Allah'a yakın, ibadetlerini layıkıyla yerine getiren birer kul olmalıyız.

¹ Bakara suresi, 2:285

² Bkz. Kaf suresi, 50:17, Nahl suresi, 16:49-50

³ Ra'd suresi, 13:11

⁴ Tahrîm suresi, 66:6